

Ը Ն Թ Ա Ց Ա Կ Ա Ր Գ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ՔԱՋԱՐԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ, ԲՅՈՒՋԵԻ ՎԵՐԱՆԱՅՄԱՆ, ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱՀԱՎՈՂՈՒԹՅԱՆ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ

1. Քաջարան համայնքի բյուջեի նախագծի քննարկումը և հաստատումը

1. Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Քաջարան համայնքի բյուջեի նախագիծը կազմում է համայնքի ղեկավարը՝ բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
2. Համայնքի ղեկավարը բյուջեի նախագիծը համայնքի ավագանու քննարկմանն է ներկայացնում օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում: Համայնքի ղեկավարը բյուջեի նախագծին կցում է նաև տեղեկանք՝ այդ նախագծի առնչությամբ համայնքի բնակիչներից, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտներից ստացված առաջարկությունների և նախագծում դրանք հաշվի առնելու վերաբերյալ: Բյուջեի նախագիծն ավագանու անդամներին է ուղարկվում ավագանու նիստում դրա քննարկումից առնվազն մեկ շաբաթ առաջ:
3. Համայնքի ավագանու անդամները, ավագանու նիստից առնվազն մեկ օր առաջ, բյուջեի նախագծի վերաբերյալ կարող են համայնքի ղեկավարին ներկայացնել գրավոր առաջարկություններ, որոնք քննարկվում են ավագանու նիստում:
4. Համայնքի ավագանու մշտական հանձնաժողովներն (եթե դրանք ձևավորված են) անցկացնում են նախնական քննարկումներ և ավագանու նիստից առնվազն մեկ օր առաջ, բյուջեի նախագծի վերաբերյալ իրենց եզրակացությունները գրավոր ներկայացնում են համայնքի ղեկավարին:
5. Ավագանու նիստում բյուջեի նախագծի վերաբերյալ, որպես հիմնական զեկուցող, հանդես է գալիս համայնքի ղեկավարը կամ նրա ներկայացուցիչը՝ ներկայացնելով մինչև 30 րոպե տևողությամբ զեկույցը: Հիմնական զեկուցողը պատասխանում է ավագանու անդամների հարցերին:
6. Ավագանու նիստում բյուջեի նախագծի վերաբերյալ, որպես հարակից զեկուցող, հանդես է գալիս համայնքի ավագանու ֆինանսավարկային, բյուջետային և տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի (եթե այն ձևավորված է) որոշմամբ իր կազմից ընտրված ներկայացուցիչը՝ ներկայացնելով հանձնաժողովի եզրակացությունը բյուջեի նախագծի վերաբերյալ՝ մինչև 15 րոպե տևողությամբ զեկույցով: Հարակից զեկուցողը պատասխանում է ավագանու անդամների հարցերին:
7. Ավագանու նիստում բյուջեի նախագծի վերաբերյալ հանդես են գալիս նաև համայնքի ավագանու մյուս մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) որոշումներով իրենց կազմերից ընտրված ներկայացուցիչները՝ ներկայացնելով իրենց հանձնաժողովների եզրակացությունները բյուջեի նախագծի վերաբերյալ՝ մինչև 10 րոպե տևողությամբ զեկույցներով: Զեկուցողները պատասխանում են ավագանու անդամների հարցերին:
8. Զեկուցողներին հարցեր տալու կարգը սահմանվում է համայնքի ավագանու կանոնակարգով: Հարցեր տալու և դրանց պատասխանելու համար յուրաքանչյուրին տրվում է մինչև 3 րոպե ժամանակ:
9. Համայնքի բյուջեի նախագծի շուրջ կատարվում է ավագանու անդամների մտքերի փոխանակություն՝ ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով: Ելույթների համար յուրաքանչյուրին տրվում է մինչև 5 րոպե ժամանակ: Մտքերի փոխանակության ընթացքում ելույթ ունեցողին հարցեր չեն տրվում:
10. Համայնքի բնակիչների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչների՝ բյուջեի նախագծի քննարկման առնչությամբ համայնքի ավագանու նիստին մասնակցելու, հարցեր տալու և առաջարկություններ ներկայացնելու կարգերը սահմանվում են ավագանու կանոնակարգով:
11. Համայնքի ղեկավարը հանդես է գալիս եզրափակիչ ելույթով՝ մինչև 10 րոպե տևողությամբ: Եզրափակիչ ելույթից հետո համայնքի ղեկավարին հարցեր չեն տրվում:

12. Համայնքի ղեկավարը կարող է վերցնել մինչև մեկ շաբաթ ժամանակ՝ ներկայացված նախագծի մեջ համապատասխան փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու համար կամ պահանջել՝ հաստատելու ներկայացված նախագիծը: Առաջին դեպքում, նշված ժամկետում համայնքի ղեկավարը հրավիրում է համայնքի ավագանու նիստ և ներկայացնում իր դիրքորոշումը բյուջեի նախագծում ավագանու առաջարկած փոփոխությունների և (կամ) լրացումների վերաբերյալ, որից հետո բյուջեի նախագիծը՝ համայնքի ղեկավարի ընդունած փոփոխություններով և (կամ) լրացումներով, քվեարկության է դրվում ամբողջությամբ:
13. Համայնքի ղեկավարի ներկայացրած՝ համայնքի բյուջեի նախագիծը հաստատելու, ավագանու որոշման նախագծի վերաբերյալ քվեարկության անցկացման և որոշման ընդունման կարգերը սահմանվում են համայնքի ավագանու կանոնակարգով: Ավագանու որոշումն ընդունվում է նիստին ներկա ավագանու անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
14. Համայնքի ավագանու որոշման նախագիծը չընդունվելու դեպքում բյուջեի նոր նախագծի ներկայացման և քննարկման ժամկետները կարող է որոշել համայնքի ավագանին՝ համաձայնեցնելով համայնքի ղեկավարի հետ, կամ համայնքի ղեկավարը՝ հրավիրելով ավագանու արտահերթ նիստ:
15. Համայնքի բյուջեի մասին ավագանու որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո, համայնքի բյուջեն՝ օրենքով սահմանված կից փաստաթղթերով, երկշաբաթյա ժամկետում ներկայացվում է համայնքի բյուջեն սպասարկող համապատասխան տարածքային գանձապետական բաժանմունք:
16. Համայնքի բյուջեն, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2. Քաջարան համայնքի բյուջեի վերանայումը, փոփոխումը և (կամ) լրացումը

1. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի հաստատումից հետո, եթե մինչ այդ համայնքի ավագանու կողմից հաստատվել է համայնքի բյուջեն, երկշաբաթյա ժամկետում բյուջեն վերանայվում է՝ այնտեղ կատարելով համապատասխան փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ:
2. Համայնքի բյուջեի կատարման ընթացքում բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կարող են կատարվել համայնքի ղեկավարի կամ համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) կամ մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) առաջարկությամբ: Այդ փոփոխությունները և (կամ) լրացումները չեն կարող խախտել համայնքի բյուջեի՝ օրենքով սահմանված հավասարակշռությունը:
3. Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) կամ մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) կողմից բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ նախաձեռնելու առաջարկությունն, ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով, ներկայացվում է համայնքի ղեկավարին:
4. Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) կամ մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) առաջարկած այն փոփոխությունների և (կամ) լրացումների վերաբերյալ, որոնք նվազեցնում են համայնքի բյուջեի մուտքերը կամ ավելացնում են բյուջեի ելքերը, համայնքի ղեկավարը կազմում և ավագանուն է ներկայացնում իր եզրակացությունը:
5. Համայնքի ղեկավարը իր կամ համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) կամ մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) առաջարկությամբ բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու մասին ավագանու որոշման նախագիծը՝ կից համապատասխան փաստաթղթերով, համայնքի ավագանու քննարկմանն է ներկայացնում օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով:
6. Համայնքի ավագանու անդամները ավագանու նիստից առնվազը մեկ օր առաջ բյուջեում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների նախագծի վերաբերյալ կարող են համայնքի ղեկավարին ներկայացնել գրավոր առաջարկություններ, որոնք քննարկվում են ավագանու նիստում:
7. Համայնքի ավագանու մշտական հանձնաժողովներն (եթե դրանք ձևավորված են) անցկացնում են նախնական քննարկումներ և, ավագանու նիստից առնվազը մեկ օր առաջ, բյուջեում

փոփոխությունների և (կամ) լրացումների նախագծի վերաբերյալ իրենց եզրակացությունները գրավոր ներկայացնում են համայնքի ղեկավարին:

8. Ավագանու նիստում համայնքի բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու մասին նախագծի վերաբերյալ, որպես հիմնական զեկուցող, հանդես է գալիս առաջարկություն ներկայացնողը:
9. Համայնքի բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու մասին նախագիծն ավագանու նիստում քննարկվում է համայնքի բյուջեի նախագծի քննարկման համար սահմանված կարգով (համաձայն սույն ընթացակարգի 1.5 – 1.11 կետերի):
10. Համայնքի ավագանու քննարկումից հետո, քվեարկության է դրվում համայնքի բյուջեում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու մասին ավագանու որոշման նախագիծը: Քվեարկության անցկացման և որոշման ընդունման կարգերը սահմանվում են համայնքի ավագանու կանոնակարգով: Ավագանու որոշումն ընդունվում է նիստին ներկա ավագանու անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
11. Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) կամ մշտական հանձնաժողովների առաջարկած այն փոփոխությունների և (կամ) լրացումների վերաբերյալ, որոնք նվազեցնում են համայնքի բյուջեի մուտքերը կամ ավելացնում են բյուջեի ելքերը, ավագանու որոշումն ընդունվում է միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:
12. Համայնքի բյուջեի փոփոխությունների և (կամ) լրացումների մասին ավագանու որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո, համայնքի բյուջեի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները՝ օրենքով սահմանված կից փաստաթղթերով, մեկշաբաթյա ժամկետում ներկայացվում են համայնքի բյուջեն սպասարկող համապատասխան տարածքային գանձապետական բաժանմունք:
13. Համայնքի բյուջեի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

3. Քաջարան համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունը համայնքի ավագանու կողմից

1. Համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողության հիմնական խնդիրները սահմանվում են բյուջետային օրենսդրությամբ:
2. Համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն իրականացնելիս, համայնքի ավագանին իրավագոր է ստուգելու յուրաքանչյուր բյուջետային գործողություն, աշխատանքների կատարման արդյունավետությունը և որակը, պահանջելու հաշվետվություններ՝ բյուջեի գանձված եկամուտների և կատարված ծախսերի վերաբերյալ:
3. Համայնքի ավագանին համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն իրականացնում է իր անդամի (անդամների) և (կամ) մշտական (ժամանակավոր) հանձնաժողովների և (կամ) աուդիտորական մասնագիտացված կազմակերպության միջոցով: Առաջին երկու դեպքերում վերահսկողությունն իրականացվում է, ըստ անհրաժեշտության, եռամսյակը կամ կիսամյակը մեկ անգամ, իսկ վերջին դեպքում՝ տարին մեկ անգամ:
4. Համայնքի ավագանու՝ համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն իրականացնող անդամը (անդամները) և (կամ) մշտական (ժամանակավոր) հանձնաժողովները համայնքի ավագանուն ներկայացնում է (են) եզրակացություն (ներ) համայնքի բյուջեի տվյալ ժամանակաշրջանի կատարման մասին՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում: Ներկայացված եզրակացությունն (ներն) ավագանու կողմից ընդունվում է (են) ի գիտություն կամ ավագանին կարող է դրա (նց) հիման վրա ընդունել համապատասխան որոշում (ներ):
5. Համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն արդյունավետ իրականացնելու նպատակով՝ ընթացիկ տարվա ոչ ուշ, քան վերջին նիստում, համայնքի ավագանին որոշում է կայացնում՝ ընթացիկ տարվա բյուջեի տարեկան կատարման վերաբերյալ, «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով, անկախ աուդիտ անցկացնելով, որի համար վճարումը կատարվում է համայնքի բյուջեից:

6. Համայնքի ղեկավարը համայնքի ավագանու քննարկմանն է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատի իրականացրած վերահսկողության՝ օրենքով նրանց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում, և այլ իրավասու պետական մարմինների իրականացրած ստուգումների արդյունքները՝ կցելով դրանց վերաբերյալ իր կարծիքը և ավագանու որոշման նախագիծը:
7. Համայնքի ավագանու մշտական հանձնաժողովներն (եթե դրանք ձևավորված են) անցկացնում են նախնական քննարկումներ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատի իրականացրած վերահսկողության և այլ իրավասու պետական մարմինների իրականացրած ստուգումների արդյունքների վերաբերյալ և, ավագանու նիստից առնվազը մեկ օր առաջ, իրենց իրավասությունների շրջանակում, դրանց վերաբերյալ ավագանու որոշման նախագծեր են ներկայացնում համայնքի ղեկավարին:
8. Ավագանու նիստում հանդես են գալիս ավագանու մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) որոշումներով իրենց կազմերից ընտրված ներկայացուցիչները՝ ներկայացնելով իրենց հանձնաժողովների՝ ավագանու որոշման նախագծերը՝ մինչև 10 րոպե տևողությամբ զեկույցներով: Զեկույցողները պատասխանում են ավագանու անդամների հարցերին:
9. Զեկույցողներին հարցեր տալու կարգը սահմանվում է համայնքի ավագանու կանոնակարգով: Հարցեր տալու և դրանց պատասխանելու համար յուրաքանչյուրին տրվում է մինչև 3 րոպե ժամանակ:
10. Ավագանու որոշման ներկայացված նախագծերի շուրջ կատարվում է ավագանու անդամների մտքերի փոխանակություն՝ ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով: Ելույթների համար յուրաքանչյուրին տրվում է մինչև 5 րոպե ժամանակ: Մտքերի փոխանակության ընթացքում ելույթ ունեցողին հարցեր չեն տրվում:
11. Համայնքի ղեկավարը հերթականությամբ ավագանու քվեարկությանն է դնում ավագանու մշտական հանձնաժողովների (եթե դրանք ձևավորված են) ներկայացրած՝ ավագանու որոշման նախագծերը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, Հայաստանի Հանրապետության վերահսկիչ պալատի իրականացրած վերահսկողության և այլ իրավասու պետական մարմինների իրականացրած ստուգումների արդյունքների վերաբերյալ: Քվեարկության անցկացման և որոշման ընդունման կարգերը սահմանվում են համայնքի ավագանու կանոնակարգով: Ընդունվում է ավագանու որոշման այն նախագիծը, որը ստանում է նիստին ներկա ավագանու անդամների առավելագույն ձայները:
12. Ավագանու ընդունված որոշումը հրապարակվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4. Քաջարան համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների քննարկումը և հաստատումը

1. Համայնքի ղեկավարը եռամսյակը մեկ՝ մինչև հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ը, բյուջեի կատարման ընթացքի մասին հաղորդումներ է ներկայացնում համայնքի ավագանուն, որոնց վերաբերյալ ավագանին ընդունում է համապատասխան որոշում:
2. Համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը կազմվում է Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրության պահանջներին համապատասխան՝ պաշտոնական լիազոր մարմնի (Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության) կողմից սահմանված ձևով:
3. Համայնքի ղեկավարը համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն է ներկայացնում մինչև հաշվետու բյուջետային տարվան հաջորդող տարվա մարտի 1-ը՝ նախնական քննարկումներ անցկացնելու համար: Նույն ժամկետում համայնքի ղեկավարը համայնքի ավագանուն է ներկայացնում նաև համայնքի ներքին աուդիտի իրականացման տարեկան հաշվետվությունը՝ կազմված և հաստատված «Ներքին աուդիտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:
4. Համայնքի ավագանու մշտական հանձնաժողովներն (եթե դրանք ձևավորված են) անցկացնում են նախնական քննարկումներ և, մինչև ավագանու նիստից առնվազը մեկ օր առաջ, բյուջեի

կատարման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ իրենց եզրակացությունները գրավոր ներկայացնում են համայնքի ղեկավարին:

5. «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ընտրված՝ աուդիտորական մասնագիտացված կազմակերպությունը համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ անցկացնում է անկախ աուդիտ և, ավագանու նիստից առնվազը երեք օր առաջ, իր եզրակացությունը գրավոր ներկայացնում է համայնքի ղեկավարին:
6. Համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը ավագանու նիստում քննարկվում է աուդիտորական մասնագիտացված կազմակերպության եզրակացության առկայությամբ, բյուջեի նախագծի քննարկման համար սահմանված կարգով (համաձայն սույն ընթացակարգի 1.5 – 1.11 կետերի)՝ մինչև հաշվետու բյուջետային տարվան հաջորդող տարվա մարտի 20-ը:
Նիստին, համապատասխան պարզաբանումներ տալու համար, կարող է հրավիրվել նաև անկախ աուդիտ անցկացրած աուդիտորական մասնագիտացված կազմակերպության ներկայացուցիչը:
7. Համայնքի ավագանու քննարկումից հետո, քվեարկության է դրվում համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվության մասին ավագանու որոշման նախագիծը: Քվեարկության անցկացման և որոշման ընդունման կարգերը սահմանվում են համայնքի ավագանու կանոնակարգով:
8. Համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը հաստատելու մասին ավագանու որոշումն ընդունվում է նիստին ներկա ավագանու անդամների ծայների մեծամասնությամբ:
9. Համայնքի ավագանին, բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվության քննարկման ընթացքում իրավախախտումներ հայտնաբերելու դեպքում, կարող է դիմել համապատասխան իրավասու մարմինների:
10. Համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունը չհաստատվելու դեպքում, համայնքի ավագանին, օրենքով սահմանված կարգով, կարող է ներկայացնել առաջարկություն համայնքի ղեկավարին պաշտոնանկ անելու մասին:

Աշխատանքային ղեկավար Ս. Գրիգորյան ժ/պ

Չ. Առաքելյան